

Sambandsmaður um samráðingarnar í Keypmannahavn:

Vit eiga at fara eftir rentuskáanum

Richard Mikkelsen hevur lagt upp til ta loysnina, heldur Finnogi Arge, sum ikki hevur somu áskoðan sum lögmaður viðvíkjandi samráðingarpleggjnum til fundin í Keypmannahavn í komandi mánaða

Figgjarnevndin hevði gjáramorgunin fund við ráðgevandi nevndina. Eftir fundin segði Finnogi Arge, formaður í figgjarnevndini, at teir søgdu við nevndina, at teir halda tað vera rætt og rímuligt, at danska stjórnin loyvir føroyingum ein skáa í gjaldinum fyrri rentur av statskassalánunum komandi ár.

– Ráðgevandi nevndin er ikki ein politisk nevnd, og vit eru greiðir yvir, at avgerðin um rentuskáa er ein politisk avgerð, sum verður tikin á Christiansborg. Men vit mettu tað vera rætt at greiða nevndini frá okkara sjónarmiði, sigur Finnogi Arge, ið brúkti tað, sum Richard Mikkelsen alment hevur sagt, at undirbyggja sjónarmiðini hjá figgjarnevndini við.

Richard Mikkelsen og rentan

Richard Mikkelsen er ikki hvør sum helst. Føroyingar kenna hann sum ein ikki serliga populan formann í Figgjarnevnunum frá 1992, men tað er ein sannroynd, at hann hevur verið stjórnari í danska tjóðbankanum, og danska politikarnir hava altíð lurtað væl eftir, hvat tjóðbankan hevur sagt.

Erik Hoffmeyer segði í áttati árunum, at tað var alneyðugt hjá donum miðvíst at syrgja fyri, at virðið á dansku krónuni ikki minkaði í mun til hini gjaldoyruni, og tað arbeiddu dansku stjórnirnar avgjörð eftir.

Figgjarnevndin heldur, at dansku myndugleikarnir eiga at taka tað í eins stórum álvara, sum Richard Mikkelsen sigur, og vísa í tí sambandinum til grein, sum fyrrverandi stjórnin í tjóðbankanum skrivaði í Dimmalætting 26. mai í ár.

Har verður m.a. tikið soleiðis til: Danmark havde ingen pligt til at yde indirekte støtte til rekonstruktion af individuelle færøske banker, men pengevesenet og betalingssystemet på Færøerne er trods alt et fællesanliggende, og da der i realiteten har været tale om en systemrisiko for bankvesenet som helhed, ville det ikke være unaturligt, om Danmark intil videre påtog sig broderparten af renteudgifterne. Det kan heller ikke være i dansk interesse, at Færøerne på grund af rentebyrden må føre så stram en finanspolitik, at det vil gå ud over den øko-

nomiske genopretning, som alle ser hen til.

Var firtin inn á partamann

Sambandsmaðurin, sum er formaður í figgjarnevndini, visir til Richard Mikkelsen. Við at gera tað, tykist hann meiri samdur við Jóannes Eidesgaard, varaløgmanni, enn hann er við partamanninum, Edmundi Joensen lögmanni, tá tað ræður um, hvussu føroyingar skulu bera seg at í samráðingunum við danir í komandi mánaða.

Sjónarmiðið hjá lögmanni er væl í trád við tað, sum fyrrverandi sambandsformaðurin Pauli Ellefsen bar fram í lögtinginum, tá eitt uppskot frá fólkaflokkinum um at avtaka Figgjarnevnun var til viðgerðar í februar mánaða, meðan Pauli Ellefsen var inni sum varamaður.

Hann segði tá, at tað - einasta rætta var at bakka aftur til áðrenn fyrstu samráðingarnar í oktober 1992, at byrja av nýggjum og at fara til danir og biðja teir um at taka sær av bankabjargingini, tí teir áttu málssókið.

Ta ferðina var Finnogi Arge firtin inn á parta-

mannin, og av tingsins røðarapalli fíltist hann á, at hetta sjónarmiðið, sum hann helt vera alt ov bilit, varð borið fram aftaná at figgjarnevndin hevði gjørt eitt stórt arbeið og hevði skrivað álit.

Hellir til Jóannes

Ert tú firtin inn á partamannin í lögmannssessinum?

– Tað er ein spurningur um mannagongd í samráðingunum. Eg eri samdur við lögmannin í, at vit skulu bera fram kravið um, at teir taka sær av bankabjargingini, tí teir eiga málssókið og harvið ábyrgdina av tí. Men eg haldi ikki, at tað tænar nøkrum endamáli í støðuni, sum nú er, at gera hetta til høvuðskrivið. Vit mugu síggja í eyguni, at ein nevnd kannar bankaspurningin, og vit mugu biða, til hon er liðug, um tað so verður um tvey, trý ár ella kanska um fyra ár.

Eg eri meiri samdur við Jóannes Eidesgaard, tá hann sigur, at vit skulu krevja rentuskáa, tí vit hava brúk fyri honum beinanvegin, og vit kunnu vísa til, hvat Richard Mikkelsen sigur.

Visir tað seg seinni, at

danir eiga at gjalda fyrri bankan, so hava vit í rentuskáanum fingið tað, sum vit hava rætt til. Visir tað seg haraftur ímóti, at føroyskir politikarar hava ábyrgdina, og at vit eiga at gjalda bankagildið, so mugu vit taka spurningin upp til ta tíð.

Men undir øllum umstøðum er tað neyðugt, at vit fáa rentuskáan nú, soleiðis at vit

kunnu fáa ein skattalætta eisini í 1996. Og eg eri eisini samdur við varaløgmannin, tá hann sigur, at tað er neyðugt, at talan verður um stórán lætta, tí tað er spurningur um liv ella deyð hjá fólkunum, sum búleikast her, sigur Finnogi Arge, formaður í figgjarnevndini.

-nes

Formaðurin í figgjarnevndini:

50 milliónir skulu latast í skattalætta beinanvegin

Møguleikin er á figgjarlógini í ár, men vit hava onga trygd fyri, at hann verður har komandi ár

Finnogi Arge, formaður í figgjarnevndini, vil ógvuliga fegin hava, at landsstýrið beinanvegin kemur í tingi við einum uppskoti um at lækka landsskattin í 1995 við 50 milliónum krónum.

Hann sigur, at uppskotið hevur breiða undirtøku í tinginum, at tað búskaparlaga letur seg gera, og at skattalættin eigur at verða veittur teimum, sum hava miðal og lágnntøkur.

Politiska gongdin

Formaðurin í figgjarnevndini greiðir soleiðis frá, hví hann heldur, at átakið er búskaparlaga og politiskt móguligt.

Tá figgjarlógin fyrri 1995 var fyrri í lögtinginum, vóru tað samgongan og

tjóðveldisflokkurin, sum bóru tað íggjgunum. Tjóðveldisflokkurin legði ta treyt við, at um tað visti seg, at inntøkurnar hjá landskassanum fyrsta fjórðingsárið gjørdust munandi størri, enn roknað varð við í figgjarlógini, so skuldi meiri peningur nýtast til arbeiddskapandi tiltøk.

Tá fyrsti ársfjórðingur var liðugur, vóru inntøkurnar ikki munandi størri, og tí varð einki gjørt. Men tá fimm mánaður vóru farnir, vistu framskrivingar, at landskassainntøkurnar í 1995 fóru at vera munandi størri, enn roknað varð við í figgjarlógini. Tí varð spurningurin tikin upp til nýggja viðgerð í figgjarnevndin.

Nevndin var púra samd í,

at í staðin fyrri at seta arbeiddskapandi tiltøk í verk, so skuldi lættin veitast í skattinum, og vit mettu 50 milliónir vera rætta talið. Hetta merkir ikki, at javnavág er komin á figgjarlógina, men heldur at undirskotið verður 160 milliónir, og ikki tær 209 milliónir, sum roknað er við á figgjarlógini.

Heimildin er bara í ár

Finnogi Arge undirstrikar, at tað er týðningarmikið, at landsstýrið fær skattalættan frá hondini beinanvegin. Nú er heimild at gera hetta, meðan vit einki vita um, hvussu tað verður komandi ár.

– Tá samráðingarnar verða í komandi mánaða,

verða neyvu töluni fyrri, hvussu stórt hallið kann vera komandi ár, avgjört. Karmurin sigur, at javnvág skal vera í í 1998, og í tí liggur sjálvsagt, at roknað verður við, at hallið minkar fram móti 1998, men avgerðin um, hvussu stórt tað skal vera í 1996 verður ikki tikin fyrr enn í september.

– Vit hava onga trygd fyri, hvat danir fara at góðtaka fyrri 1996, og um hallið, sum teir fara at góðtaka, ber við sær móguleikan fyrri skattalætta. Tí er so neyðugt, at vit brúka móguleikan, sum liggur í avtaluni fyrri í ár.

Tær 50 milliónirnar høvdu eisini verið væl í trád við tann figgjarpolitikkinn, sum samgongan hevur ríkið higartil. Vit hava hækkað botnfrádráttin hjá pensjonistum, vit hava innført ferðafrádráttin, og vit hava lækkað marginalsattin.

Eg haldi, at landsstýrið skuldi tikið áheitanina frá figgjarnevndini til eftirtekta. Tað hevði verið krúnán á skattaverkinum higartil, heldur Finnogi Arge, formaður í figgjarnevndini.

-nes

Hygg fyrst í

gulu síðurnar

REINT VATN REINAN SJÓGV!

ALT INNAN SÓTTREINSAN

★ UV ANLEGG
★ SANDFILTR
★ MSO FILTR

Royn okkum fyrst

P/F BLIKSMÍÐJAN

Box 130 700 Klaksvík
Tlf. 55579 Fax 57163